

Oranżeria osobowości
Program zajęć rozwijających komunikowanie się

dla uczniów szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi

Program został opracowany na podstawie rozporządzenia:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

[Dz.U. z 2017 r., poz. 356](#)

Cele ogólne

- Podstawy komunikacji:
 - Definicja komunikacji i jej znaczenie.
 - Elementy komunikacji: nadawca, odbiorca, przekaz, kontekst.
 - Rodzaje komunikacji: werbalna, niewerbalna i alternatywna.
- Umiejętności komunikacyjne:
 - Aktywne słuchanie.
 - Wyrażanie własnych myśli i uczuć.
 - Rozumienie cudzych emocji.
 - Rozwijanie umiejętności mówienia przed grupą.
 - Zastosowanie komunikacji alternatywnej, jeśli konieczne.
- Narzędzia komunikacji:
 - Język mowy ciała.
 - Gestykulacja i mimika.
 - Używanie komunikacji niewerbalnej do wyrażania uczuć.

- o Środki komunikacji alternatywnej: tablice komunikacyjne, urządzenia wspomagające komunikację (AAC) dostosowane do potrzeb.

Materiał kształcenia	Cele szczegółowe	Uszczegółowione efekty kształcenia. Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi (w zależności od indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, wynikających z orzeczenia i IPET-u):
Motywowanie uczniów do aktywnej komunikacji	<ul style="list-style-type: none"> ● Kształtowanie umiejętności aktywnego uczestnictwa w rozmowach poprzez naukę zadawania pytań i udzielania odpowiedzi. ● Wdrażanie do radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych poprzez wyrażanie swoich potrzeb i szukanie rozwiązań. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Uczeń będzie aktywnie uczestniczył w rozmowach, zadając pytania i udzielając odpowiedzi. ● Uczeń będzie potrafił radzić sobie w sytuacjach konfliktowych poprzez wyrażanie swoich potrzeb i szukanie rozwiązań.
Rozwijanie umiejętności słuchania, wypowiedzenia się, zadawania pytań, nawiązywania i prowadzenia dialogu, udzielania adekwatnych informacji zwrotnych	<ul style="list-style-type: none"> ● Kształtowanie umiejętności wyrażania myśli zarówno werbalnie, jak i za pomocą gestów lub obrazków (jeśli stosuje AAC). ● Wdrażanie ucznia do tworzenia krótkich wypowiedzi na różne tematy oraz formułowania informacji zgodnie z gramatyką. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Uczeń będzie umiał wyrażać swoje myśli zarówno werbalnie, jak i za pomocą gestów lub obrazków (jeśli stosuje AAC). ● Uczeń będzie potrafił tworzyć krótkie wypowiedzi na różne tematy oraz formułować informacje zgodnie z gramatyką.
Nawiązywanie i prowadzenie dialogu z różnymi osobami.	<ul style="list-style-type: none"> ● Kształtowanie umiejętności skupiania uwagi na rozmówcy przez co najmniej 3 minuty. ● Wdrażanie ucznia do powtarzania kluczowych punktów wypowiedzi rozmówcy. ● Kształtowanie umiejętności zadawania pytań dotyczących tematu rozmowy. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Uczeń będzie potrafił skupić uwagę na rozmówcy przez co najmniej 3 minuty. ● Uczeń będzie potrafił powtórzyć kluczowe punkty wypowiedzi rozmówcy. ● Uczeń będzie potrafił zadawać pytania dotyczące tematu rozmowy.

<p>Wyrażanie własnych myśli i uczuć</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności opisywania swoich emocji w różnych sytuacjach. • Wdrażanie ucznia do wyrażania swoich preferencji wobec różnych działań lub sytuacji. • Kształtowanie umiejętności identyfikowania podstawowych uczuć i werbalnego opisywania ich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń będzie potrafił opisać swoje emocje w różnych sytuacjach. • Uczeń będzie potrafił wyrazić swoje preferencje wobec różnych działań lub sytuacji. • Uczeń będzie potrafił zidentyfikować podstawowe uczucia i opisać je werbalnie.
<p>Rozumienie cudzych emocji:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania emocji na podstawie wyrażenia twarzy. • Wdrażanie ucznia do identyfikowania emocji towarzyszących różnym sytuacjom życiowym. • Kształtowanie umiejętności reagowania na emocje innych w sposób empatyczny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń będzie potrafił rozpoznać emocje na podstawie wyrażenia twarzy. • Uczeń będzie potrafił zidentyfikować emocje, które towarzyszą różnym sytuacjom życiowym. • Uczeń będzie potrafił reagować na emocje innych w sposób empatyczny.
<p>Rozwijanie umiejętności mówienia przed grupą:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności przedstawiania krótkiej prezentacji na temat własnych zainteresowań. • Wdrażanie ucznia do zadawania pytań innym uczestnikom grupy. • Kształtowanie umiejętności udzielania informacji w sposób zrozumiały dla innych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń będzie potrafił przedstawić krótką prezentację na temat własnych zainteresowań. • Uczeń będzie potrafił zadawać pytania innym uczestnikom grupy. • Uczeń będzie potrafił udzielać informacji w sposób zrozumiały dla innych.
<p>rozwijanie umiejętności proszenia o pomoc, wyrażania wdzięczności i dziękowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności identyfikowania sytuacji, w których uczeń potrzebuje pomocy oraz świadomego proszenia o nią. • Wdrażanie ucznia do wyrażania wdzięczności za otrzymaną pomoc w sposób bezpośredni i uprzejmy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń potrafi zidentyfikować sytuacje, w których potrzebuje pomocy oraz świadomie prosi o nią. • Uczeń wyraża wdzięczność za otrzymaną pomoc w sposób bezpośredni i uprzejmy. • Uczeń potrafi wyrazić swoją wdzięczność również poprzez czyny, takie jak pomoc innym w potrzebie.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności wyrażania wdzięczności poprzez czyny, takie jak pomoc innym w potrzebie. 	
<p>rozwijanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania przyjaźni, dbania o przyjaciół i znajomych;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności inicjowania kontaktu i nawiązywania relacji z innymi osobami. • Wdrażanie ucznia do rozumienia znaczenia empatii w relacjach międzyludzkich oraz umiejętności wykazywania jej wobec przyjaciół. • Kształtowanie umiejętności identyfikowania zachowań sprzyjających budowaniu trwałych przyjaźni oraz ich praktyczne stosowanie. • Wdrażanie ucznia do rozwiązywania konfliktów w przyjacielskich relacjach w sposób konstruktywny i korzystny dla obu stron. • Kształtowanie umiejętności dbania o swoich przyjaciół poprzez okazywanie zainteresowania, wsparcia i troski o ich dobrostan emocjonalny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń potrafi inicjować kontakt i nawiązywać relacje z innymi osobami. • Uczeń rozumie znaczenie empatii w relacjach międzyludzkich i potrafi ją wykazywać wobec przyjaciół. • Uczeń identyfikuje zachowania sprzyjające budowaniu trwałych przyjaźni oraz stosuje je w praktyce. • Uczeń potrafi rozwiązywać konflikty w przyjacielskich relacjach w sposób konstruktywny i pozytywny dla obu stron. • Uczeń dba o swoich przyjaciół poprzez okazywanie zainteresowania, wsparcia i troski o ich dobrostan emocjonalny.
<p>Zastosowanie komunikacji alternatywnej, jeśli konieczne:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności korzystania z tablic komunikacyjnych lub urządzeń wspomagających komunikację (AAC) do wyrażania potrzeb i myśli. • Wdrażanie ucznia do obsługi urządzeń wspomagających komunikację (AAC) w celu komunikowania się z innymi. • Kształtowanie umiejętności korzystania z gestów lub innych form komunikacji alternatywnej w przypadku trudności w mówieniu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń będzie potrafił korzystać z tablic komunikacyjnych lub urządzeń wspomagających komunikację (AAC) do wyrażania swoich potrzeb i myśli. • Uczeń będzie potrafił obsługiwać urządzenia wspomagające komunikację (AAC) w celu komunikowania się z innymi. • Uczeń będzie potrafił korzystać z gestów lub innych form komunikacji alternatywnej w przypadku trudności w mówieniu

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Projekt AION korzysta z dofinansowania o wartości 195828 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG.

Celem projektu jest opracowanie kompleksowego, systemowego modelu przygotowania do aktywności zawodowej osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną. Przygotowanie pracowni zawodowych wraz z programami i metodyką kształcenia. Opracowanie spójnej i systemowej strategii wspierania zatrudnienia osób z niepełnosprawnością intelektualną na rynku pracy we współpracy z PUP w Sosnowcu. Wypracowanie ścieżki rozwoju zawodowego i strategii włączania w otwarty i/lub chroniony rynek pracy, uwzględniającej obudowę, edukacyjną, prawną, organizacyjną dla szkół, osób z niepełnosprawnością, instytucji publicznych oraz przedsiębiorców mogących potencjalnie zatrudniać osoby z niepełnosprawnością.